

De kunst van het slapen

Eerste druk © 2015 Gilbert Keyzer
Tweede druk © 2019 Gilbert Keyzer
Derde druk © 2023 Gilbert Keyzer

ISBN: 9789 4021 90120

Niets uit deze uitgave mag verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie, microfilm, internet of op welke wijze dan ook, zonder schriftelijke toestemming van de uitgever.

GILBERT KEYZER

De kunst van het slapen

Alle personen en gebeurtenissen in deze roman zijn geheel verzonnen.

De afdelingssecretaresse uitgezonderd, was iedereen van het stafbureau op zijn presentatie afgekomen: de algemeen directeur, diens managementassistente, de P&O-functionaris, de beleidsmedewerkers huisvesting, ICT en algemeen beleid. Men had plaatsgenomen aan drie rijen tafeltjes, links en rechts van hem en tegenover hem.

Dit betekende niet dat controller Albert Soliman hoge verwachtingen koesterde van dit auditorium. Men babbelde, maakte grappen, beschouwde de door hem georganiseerde bijeenkomst als een theekransje, een saaie verplichting na een eentonige werkdag. Hij overwoog of het niet verstandiger was geweest om 's morgens zijn analyses te presenteren. Iedereen, dus ook hijzelf, was na meer dan acht uur werken klaar met de dag, wilde naar huis. Albert kwam overeind. Het trok geen aandacht. Vervolgens schoof hij het eerste Excel-blad onder de overheadprojector. Geordende kolommen en rijen cijfers verschenen op het scherm. Albert had ze zo groot en duidelijk mogelijk neergezet, met titels die volgens hem iedereen zou begrijpen. Geen vaktaal oreren, zo had hij zich voorgenomen. Algemeen directeur Dirk, die schuin rechts van Albert had plaatsgenomen, maande de groep tot stilte. Albert was al blij dat de man nog niet in slaap was gevallen. Hij ging naast het scherm staan, gewapend met een aanwijsstok.

'Welkom iedereen. Ik heb deze bijeenkomst georganiseerd omdat ik me zorgen maak over de financiële situatie van onze organisatie. Het document dat jullie nu voor je zien, bevat de tweede kwartaalrapportage, en meer dan dat, de financiële rapportage over het eerste halfjaar van 2010.' Hij wees met zijn aanwijsstok naar het kopje INKOMSTEN. 'Hier zien wij hoeveel geld er het eerste halfjaar is binnengekomen. Algemene baten en bijzondere baten en hier de projectbaten. Samen zestienmiljoen tweehonderdzesenzestigduizend euro.'

Albert bewoog de aanwijfsstok naar beneden, tot bij het kopje UITGAVEN EN KOSTEN. 'De eerste zes maanden hebben wij achttienmiljoen honderddertien duizend euro uitgegeven. Per saldo hebben wij dus één miljoen achthonderdzevenenveertig duizend euro meer uitgegeven en kosten gemaakt dan er is binnen gekomen.'

Doortje, algemeen beleidsmedewerker, wuifde met haar rechterhand. 'Mag ik even?'

Albert knikte. Hij voelde zijn handen lichtjes trillen.

'Dit klopt dus volgens mij gewoon niet', sprak zij op besliste toon. Haar wangen begonnen te gloeien. Ik zat daarnet nog de laatste subsidiebeschikkingen van het stadsdeel te bekijken en daar staat dat we voor het grote nieuwe onderwijskwaliteitsproject alleen al anderhalf miljoen zouden ontvangen. En niet, zoals op jouw overzicht, driehonderd twaalf duizend.' Er viel stilte. Dirk grijnsde. Daar was ik al bang voor, dacht Albert. Hoe kan ik dit in hemelsnaam uitleggen? Zijn lichaam wankelde enigszins. Hij zocht naar woorden, voelde de spanning stijgen.

'Wij hebben van het stadsdeel voor het eerste halfjaar veertig procent uitbetaald gekregen', bracht hij tenslotte uit.

'Dat is nog altijd meer dan in jouw tabelletje', sprak Mark, de ICT-medewerker. 'Zes ton.'

Mark liet altijd graag merken minstens even goed te kunnen rekenen als Albert. Van ICT had hij naar eigen zeggen veel verstand. Controller zou hij eveneens met gemak kunnen worden. Hij grijnsde naar Albert. Die had hem het liefst midden in het smoelwerk gemept. Hij wilde antwoorden. Men begon door elkaar heen te praten.

'Mag ik even jullie aandacht?' riep Albert uiteindelijk. Hij schrok van zijn stemgeluid. De groep zweeg abrupt.

'Op onze bankrekening is inderdaad zes ton ontvangen. Dank u collega Mark. Dat geld heb ik op de balansrekening 'vooruit ontvangen' laten boeken. Vervolgens heb ik alle uitgaven in het eerste halfjaar op dit

bedrag in mindering gebracht. Er is dus in die periode driehonderdtwaalfduizend euro op dit project uitgegeven. Dat is tweehonderd achtentachtigduizend euro te weinig. Het stadsdeel zal dit bedrag terug willen hebben en daarom staat het op schulden op korte termijn op de balans.'

'Het is toch ons geld?' vroeg Doortje geërgerd.

'Als we het uitgeven wel. En anders moet het worden terugbetaald. Het is een zogenaamd geoormerkt budget', antwoordde Albert, die moeite had zijn enorme moedeloosheid niet door te laten klinken.

'Volgens mij heeft Mark gelijk', sprak Dirk. Hij geeuwde hartstochtelijk.

'Volgens mij niet', sprak Albert op besliste toon. 'Ik stel voor deze discussie te beëindigen en de accountant een interim-controle uit te laten voeren. Ik ben ervan overtuigd dat hij mijn verhaal zal bevestigen.'

'En dan die uitgaven en kosten', begon Flip, de beleidsmedewerker huisvesting. 'Wat is het verschil tussen die twee?' De man zat zwaar achterovergeleund. Een enorme buik pilde half boven de tafel uit.

'Uitgaven betreffen hetgeen we op de bankrekening zien staan. Dat zijn de betaalde facturen en declaraties', antwoordde Albert, blij met de vraag. 'Kosten zijn bijvoorbeeld de afschrijvingen.'

De aandacht van de groep, toch al niet buitengewoon hoog, zakte alweer weg. Sommigen begonnen met elkaar te fluisteren. Een ander bediende een iPhone. Een verhaal houden voor een groep mensen was nooit gemakkelijk voor Albert. Hij had er een workshop over gevolgd en concludeerde dat de cursusleider in ieder geval gelijk had betreffende de energie die hij voelde verdwijnen: voor een groep staand, gaat die energie naar je toehoorders. Je kan beter gaan zitten en slechts een enkele keer overeind komen. Daar voelde hij zich echter te nerveus voor. Hij wachtte een stilte af en benutte die voor zijn vervolg. Snel schoof hij een nieuw Excel-blad onder de projector.

Oorzaken van de overschrijding, zo luidde de titel.

‘Oorzaak nummer één.’ Hij wees met de aanwijsstok, die enigszins trilde, naar een plek boven in het werkblad. ‘Huisvesting. Wij gebruiken duizenden vierkante meters meer dan de normering die de overheid gebruikt voor de financiering van de huisvesting. Per saldo zien wij hier dan ook een overschrijding van ruim twee ton het eerste halfjaar. De oplossing bestaat uiteraard uit efficiënter gebruik van lokalen en het afstoten van daardoor beschikbare ruimte naar het stadsdeel.’

‘H wou je dat dan aanpakken?’, vroeg Flip.

‘Dit betreft toch jouw beleidsterrein?’ antwoordde Albert, wat heftiger dan hij wilde. Flip haalde zijn schouders op en keek naar buiten. Een korte stilte volgde.

‘Ik stel voor dat we hierover met de algemeen directeur van gedachten wisselen’, vervolgde Albert tenslotte. Flip keek Dirk aan, die eveneens zijn schouders ophaalde. Albert realiseerde zich dat hij de aanmerkelijke overschrijdingen van stroom en gasgebruik op de scholen geheel vergeten was in zijn rapportage. Behalve het ontbreken van dubbele beglazing in enkele gebouwen, liep het warmwatergebruik in de gymzalen ‘s avonds volkomen uit de hand. Niet betalende gebruikers lieten de warmwaterkranen van douches en wastafels gewoon aan staan en schakelden de verlichting niet uit, zodat de daaropvolgende dag of na het weekend de betreffende zalen op reusachtige stoomcabines leken. Albert had maanden geleden al voorgesteld om kranen, die door middel van een veersysteem automatisch na enkele seconden weer dichtgingen, te monteren. Hij vroeg Flip ernaar en kreeg vervolgens een vaag verhaal over technische complicaties en bij het stadsdeel liggende verantwoordelijkheden te horen. Hoe viel er te werken met zulke collega’s?

Flip en Dirk hadden het handig gevonden om de stichting als portefeuillehouder te laten optreden tijdens nieuwbouw- en renovatieprojecten. Het gevolg hiervan

was dat miljoenen aan aannemers dienden te worden betaald, om deze kosten vervolgens bij het stadsdeel te declareren. Eind 2010 had de stichting hierdoor nog ruim anderhalf miljoen van de gemeente tegoed. Indien het geld niet binnen enkele dagen op de rekening zou staan, werd het onmogelijk om ruim zeshonderdvijftig personeelsleden het decembersalaris en de eindejaarsuitkering uit te betalen. Een vage ambtenaar eiste de originele facturen op, die Albert dwars tegen een sneeuwstorm in ploegend naar het stadsdeeltkantoor had gebracht. Slechts twee dagen voor de salarisbetaling ontving de stichting de anderhalf miljoen.

‘Oorzaak nummer twee’, vervolgde Albert uiteindelijk. ‘Het personeel- en arbeidsbudget. Een overschrijding van bijna drie ton in het eerste halfjaar.’

Dirk keek Joyce, de P&O-adviseur aan, die in een vertoon van machteloosheid haar handen spreidde.

‘Oorzaak nummer drie.’ Hij voelde zich enigszins op dreef komen. ‘Personeel in dienst. De formaties zijn te hoog. Behalve de Speciaal Basisonderwijsgeld-budgettering voor vijftientig kinderen per groep. Op enkele scholen, vooral bij het Daltononderwijs, is sprake van groepen van slechts veertien kinderen. De overschrijding bedraagt ruim één komma drie miljoen.’

Al zou ik tien komma drie miljoen hebben geroepen, het ontgaat ze grotendeels, dacht hij. Van wanhoop daalde zijn stem. ‘Daarnaast zullen wij waarschijnlijk de reeds eerdergenoemde onderbesteding op de projecten ten laste van de exploitatie dienen te brengen.’ Er viel een stilte.

‘Ja, zeg het eens’, zei Albert. ‘Ik wacht op jullie reacties.’

Hij keek beurtelings iedereen aan, kon geen oogcontact maken.

‘Albert, jij bent de financiële man’, ging Joyce verder op haar deftige toon, die hem opeens enorm ergerde. Alsof die overschrijdingen door hem waren veroorzaakt! Uitgeput ging hij zitten. Hij vroeg zich af of hij nog wel op verantwoorde wijze op zijn motorfiets naar huis kon.

‘Ik zal met de betreffende beleidsmedewerkers in overleg gaan’, beloofde Dirk. ‘Bel jij de accountant?’ Hij gaapte met kracht. Albert knikte. Hij schakelde de projector uit. Veel had hij nog willen laten zien, toelichten, uitleggen. Hen duidelijk maken dat als het zo doorging de organisatie binnen een jaar de salarissen niet meer zou kunnen betalen en failliet zou gaan. Hij had het moeten zeggen, desnoods per e-mail laten weten, hij deed het niet. Het ontbrak hem aan de kracht die ervoor nodig was. Iedere keer weer die muur van walging en onbegrip: ach, daar heb je hem weer met zijn cijfers! Kan het nou nooit ergens anders over gaan?

‘Albert nog iets voor de rondvraag?’ hoorde hij Dirk vragen. Nee, hij had niets voor de rondvraag. Hij bedankte iedereen voor diens inzet. Het zaaltje stroomde leeg. Mark sloeg hem in het voorbijgaan op de schouder.

‘Ons cijferkanon’, klonk het spottend.

Zuchtend kwam Albert tenslotte overeind. Zijn koffie was koud geworden. Hij verzamelde zijn papieren. Bij zijn bureau aangekomen, besloot hij de overvolle ordners die hij voor de projecten van de stichting had ingericht, opengeklapt op zijn bureau te laten liggen. Opbergen had immers geen zin, hij zou ze morgenochtend toch weer tevoorschijn halen. Het bakje crediteurfacturen bevatte een hoge, scheefgezakte stapel documenten. Even overwoog hij na te blijven om ze van verschillende codes te voorzien, zodat ze per batch naar het administratiekantoor konden worden verstuurd. Hoe eerder, hoe beter. Het scheelde talrijke aanmaningen. Hij had de energie er niet meer voor. Morgen was het donderdag. Indien hij om zeven uur begon, kreeg hij het misschien op tijd af. Loes, de managementassistente, zou ze vervolgens in een batch verzamelen, de directeur op het voorblad voor akkoord laten tekenen en de documenten zowel elektronisch als per post naar het administratiekantoor verzenden. Het was zaak voor Albert daar flink achteraan te zitten, want lui als zij was, had zij

de neiging dergelijke werkzaamheden over het weekend heen te tillen. En dat leverde uiteraard weer aanmaningen op, waarop diende te worden gereageerd. Hij wierp het hoesje met de Excel-overzichten tussen de projectordners en keek naar buiten. Ja, zijn motor stond nog op het pleintje aan de overkant van de straat. Een stevige wind woelde door donkergroene boombladeren. Volgens de buienradar, die hij voorafgaand aan de bespreking had geraadpleegd, zou het droog blijven.

Albert herinnerde zich het jaar dat hij als interim-assistent controller voor een stichting had gewerkt die zorg en huisvesting leverde aan cliënten met een verstandelijke beperking. Vijf van hen vormden een cliëntenraad, waaraan hij een aangepaste exploitatiebegroting had gepresenteerd. Zijn presentatie werd een succes: in simpele, begrijpelijke taal had hij uitgelegd waar het geld voor het komende jaar vandaan kwam en waaraan het zou worden besteed.

‘Wij hebben ervoor gezorgd dat al het geld dat we volgend jaar krijgen eerlijk wordt verdeeld’, zo luidde een van zijn zinnen. De cliënten hadden het allemaal begrepen, inclusief het sterk vereenvoudigd weergegeven, bijbehorende cijfermateriaal. Zou het een idee zijn om de tekst bij de begroting van de Stichting Basisonderwijs Waterland voor 2011 in dezelfde stijl te presenteren? Of zou hij het niveau voor zijn collega’s nog verder naar beneden moeten brengen?

Wij grote zak geld krijgen van de koningin. Wij te veel centjes uitgegeven! Wij heel zuinig moeten zijn! Hij overwoog de accountant te bellen en liet dat idee schieten, bij de gedachte aan de uurtarieven die door deze externe partij werden gehanteerd. Eerst overleg met Dirk over het aantal uren dat nodig was. Zo voorkwam Albert dat hij door zijn directeur erop aangesproken zou worden verplichtingen aan te gaan, waartoe hij geen bevoegdheid had. Hij trok zijn schoenen uit en borg ze op in een plastic tasje, waar zijn leeggegeten boterhammentrommel al in

zat. Vervolgens trok hij zijn motorbroek aan, maakte zijn niergordel met klittenband om zijn middel vast. Hierna ging hij op zijn bureaustoel zitten en boog zich voorover om zijn motorlaarzen aan te trekken. Te snel voerde hij deze beweging uit, hetgeen hem op een pijscheut in zijn onderrug kwam te staan. Voorzichtig kwam Albert overeind. Hij trok zijn colbert uit, hing het aan een haakje achter zijn bureau en verwijderde zijn portefeuille uit de binnenzak. Zijn motorjas had hij, net als de rest van zijn spullen, onder zijn bureau opgeborgen. Hij trok de jas aan en borg zijn portefeuille op in de binnenzak. Waar bevonden zich zijn motorsleutels? Tevergeefs tastte hij in de zakken van zijn motorjas. Vol ergernis trok hij de niergordel weer los, ritste de motorbroek open zodat hij bij de zakken van zijn spijkerbroek kon en vond de sleutels, haalde ze tevoorschijn. Om zich heen kijkend merkte hij dat al zijn collega's het stafkantoor al hadden verlaten. Het kantoor van de directeur lag achter hem, aan het eind van de gang. Zou Dirk er al vandoor zijn? Hij groette Albert nooit als hij aan het eind van een werkdag naar de uitgang liep. Waar was hij gebleven? O ja, helm en handschoenen. Moeizaam liet hij zich op zijn hurken zakken en keek onder zijn bureau. De helm, waarin zijn handschoenen gepropt zaten, was onder het bureau van Doortje gerold, zodat hij moest omlopen om hem te pakken te krijgen. Hij sloot de programma's op zijn computer, schakelde het apparaat uit en liep met de helm onder zijn linkerarm naar de uitgang. Hij kloste met zware laarzen de smalle treden af naar het halletje. Omdat hij de laatste was, diende hij het alarm in te schakelen en de voordeur af te sluiten. Opnieuw maakte hij de niergordel los, trok de rits van zijn motorbroek naar beneden en tastte in zijn spijkerbroekzak naar zijn huis en kantorsleutels. Hij schakelde het alarm in, verliet het pand en deed de deur op slot. Pas door de wind voelde hij het zweet op zijn voorhoofd. Leuk, dat motorrijden. Voordat je eenmaal de deur uit was! Het door motorrijders

en verkopers gepropageerde gevoel van vrijheid werd daarnaast bovendien behoorlijk geminimaliseerd doordat je een helm op moest, zodat je kop in een cocon, in een eigen gehoorgestoorde wereld, werd opgeborgen. Met parkeren was het erg handig. Daarnaast manoeuvreerde Albert bekwaam en voorzichtig tussen rijen filevormende auto's door. Hij keek omhoog. Zwarte en donkere wolkenflarden dreven gehaast over de stad heen. Een groot deel van de rit zou hij dezelfde richting uit gaan. Enkele dikke regendruppels woeien hem in het gezicht. De toppen van de bomen in het naastgelegen park leken hem enthousiast de weg te willen wijzen. Albert stak de straat over. Bij zijn motor aangekomen, verwijderde hij het remschijfslot, gespte een van de zadeltassen open en liet het slot en het plastic tasje erin vallen. Hij gespte de tas weer dicht, zette zijn helm op, viste een motorbril met donkere glazen uit zijn jaszak en schoof die tussen schedel en helm. De zware tweecilinder cruiser startte in één keer, met choke. Een regelmatig, donker geplof verliet de halfopen uitlaten. De motor schudde. Albert zette de choke uit. Het ploffen veranderde in een langzaam gedaver. Uit zijn motorjaszak trok hij een stel leren handschoenen tevoorschijn. Moeizaam schoof hij ze over zijn klamme vingers. Hij schakelde de verlichting in. Behendig schakelend reed hij de stad uit, de snelweg op. Er was geen sprake van file, alleen van langzaam rijdend verkeer, hetgeen hem verbaasde, want het was tenslotte al bijna half zeven. Hij hoefde niet tussen rijen auto's door te rijden. Zijn hoofd gonsde van de cijfers en de recapitulatie van gevoerde gesprekken. Zijn motorhelm leek te voorkomen dat zijn brein schoon geblazen werd door de lauwe rijwind. De niergordel drukte ongemakkelijk tegen zijn buik. Desondanks probeerde hij van het accelereren en het motorgeluid te genieten. De ruim veertig kilometer tussen werk en woning kostte hem slechts vijfendertig minuten. Albert nam de afslag naar zijn woonwijk. Na enkele kilometers stuurde hij zijn motor richting de straat

waar zijn woning stond. Niemand te zien, zo leek het. Tot zijn teleurstelling vergiste hij zich. Bertie en Annelies, eigenaressen en bewoonsters van de andere helft van het dubbele woonhuis, hielden zich op in hun voortuin. Zouden zijn buurvrouwen hem hebben opgewacht? Om hen te intimideren kneep hij het koppelingshendel in en gaf extra gas. De motor bulderde. Hij parkeerde naast zijn auto, die voor de garage stond, schakelde de machine uit en stapte van zijn motor af. Vervolgens trok hij zijn motorbril tussen helm en schedel tevoorschijn en verwijderde zijn helm. De bril zette hij weer op, alsof hij zich wilde beschermen tegen de nieuwsgierige blikken van Bertie en Annelies. Voorzichtig kwamen zij op hem af. Zoals altijd werd hij getroffen door het verschil in hun fysieke verschijning. Annelies was lang, mager en liep zowel enigszins scheef als voorovergebogen. Haar kapsel leek sterk op een bloemkool. Bertie leek uit de helften van twee verschillende lichamen te zijn samengesteld. De onderste helft mocht ronduit fors worden genoemd, met massale dijen en dito achterwerk, terwijl het bovenlichaam uitgesproken slank was uitgevallen. Hand in hand benaderden zij hem.

‘Goedenavond buurman’, begon Bertie met haar altstem. Zij veegde haar donkerharige pony opzij.

‘Dag’, antwoordde Albert. Hij stond enigszins van ze afgekeerd, richting zijn voordeur, helm onder de linkerarm. Hij keek ze wel aan.

‘Wij zijn een van onze katten kwijt en we vroegen ons af of we in jouw tuin mogen kijken. Daar zat hij de vorige keer namelijk.’

‘Hoogstwaarschijnlijk om mijn tuin als kattenbak te gebruiken.’

Beide vrouwen schudden het hoofd.

‘Nee, dat is niet waar!’ riep Annelies op schrille toon. ‘Ze doen alles op de bak!’

‘Ik ben dat gepis en geschijt van die buurtkatten goed zat, begrepen? Ik kan door de stank nauwelijks meer buiten

zitten. En daarom heb ik voorzorgsmaatregelen getroffen.’ Albert plaatste zijn helm voor zijn voeten, hetgeen hem op een lichte aanval van rugpijn kwam te staan. Met gehandschoende handen begeleidde hij zijn relaas.

‘Ik heb wel acht pvc-buizen schuin in de grond staan. Die buizen zijn net groot genoeg voor een kat om erin te kruipen. En erin kruipen zullen ze, want ik heb er eersteklas voer in gestort. Ze kunnen alleen nooit meer terug.’

Zijn buurvrouwen trokken verbijsterde gezichten. Annelies liet Berties hand los en leek op hem af te willen lopen. Bertie greep haar bij de schouder. Albert ging zijn woning binnen. In de hal trok hij zijn motorkleding uit en legde zijn helm op een plankje. Vervolgens nam hij de trap naar de eerste verdieping, ging zijn slaapkamer binnen en loerde tussen de halfopen gordijnen door uit het raam. Zijn buurvrouwen hadden een ladder tegen de schutting geplaatst. Bertie was erop geklommen en speurde Alberts achtertuin af. Er was geen kat te zien. Ook pvc-buizen ontbraken. Zijn buurvrouwen wisselden van positie. Voor de ladder staand gaf Bertie commentaar. Albert schoof de gordijnen helemaal dicht en liet zich ruggelings op zijn bed vallen. Hij vroeg zich af waarom het hem toch niet lukte wat aardiger te zijn tegen beide dames. Na enkele minuten kwam hij in een soort halfslaap terecht die hem nog vermoeider maakte. Hij dacht aan zijn directeur, die de gewoonte had om tijdens besprekingen weg te dommelen. Uiteindelijk deed hij zijn ogen open en zag dat het schemerde. De gordijnen wapperden naar binnen, stonden heel even bol, alsof het zeilen waren.

Hij hoorde de wanhopige stemmen van Bertie en Annelies verwaaien in de wind. De naam van hun kat kon hij niet verstaan.

Albert woonde pas negen maanden in zijn huidige woning. Hij had het pand in januari 2010 gekocht en mede gefinancierd uit de erfenis van zijn ouders. Als helft van een dubbele villa -advertentietekst- ofwel twee-onder-een-kap stond het gezamenlijk met acht andere soortgelijke huizen om een hofje heen. Het betrof een rustige locatie, alhoewel het door het geruis van de snelweg anderhalve kilometer verderop soms leek alsof de woningen vlak aan zee stonden.

Nadat Albert bij de notaris vandaan kwam, voelde en hoorde hij de nieuwe sleutels rammelen in zijn jaszak. De oude man had hem gefeliciteerd met huis en hypotheek, verklaard dat Albert rijk zou sterven en uiteindelijk een kistje sigaren opengeklapt. Albert had beleefd bedankt. Er bleef, ook nadat hij over enig jaar de betaalde hypotheekrente van zijn belastbaar inkomen had afgetrokken, een fors maandelijks te betalen bedrag over. Het verheugde hem althans dat hij niets te maken had met beleggingsverzekeringen of andere oplichtersproducten en een ouderwetse annuïteitenhypotheek op het huis had gegeven. Hij reed in de schemering naar zijn oude flat, bracht enkele kartonnen dozen met boeken en huisraad naar zijn oude Renault en stuurde de auto naar zijn nieuwe woning. Bij het hofje of pleintje aangekomen, merkte hij dat het bordje waarop 'Te Koop' stond nog niet was weggehaald. Hij manoeuvreerde de wagen met de achterzijde richting de garagedeur en betrad de woning via de voordeur. Het huis was kaal en leeg. Slechts een gloeilamp aan het plafond in de woonkamer en een klapstoeltje in de keuken. Via een deur in de hal kwam hij in zijn garage terecht. Albert schoof de garagedeur omhoog en begon de dozen uit zijn auto in de garage te plaatsen. Na dit karwei stond hij in de deuropening zijn

pijnlijke onderrug te masseren door zijn duimen in de harde spieren te drukken. Het hielp nauwelijks.

Eindelijk weg uit dat rotflatje, dacht hij verheugd. Hij was er veel te lang blijven wonen, vond hij. Op de erfenis van zijn ouders had hij niet gewacht, wel op een verdere daling van de huizenprijzen. Zonder dit familiekapitaal zou hij echter hooguit een tussenwoning hebben kunnen kopen.

Albert hoorde stemmen. Een groepje mensen kwam vanaf de overkant van het pleintje zijn richting uit. Vanuit zijn ooghoek zag hij hoe in het huis van zijn burens gordijntjes bewogen. Het groepje bleek uit drie mannen te bestaan en kwam naast Alberts auto staan. De middelste van hem nam het woord en vroeg Albert wat hij aan het doen was. De man hield een brandende zaklantaarn in zijn hand, waarmee hij Alberts schoenen bescheen.

‘Niets wat jullie aangaat.’ Hij maakte zich wat breder, haalde de handen uit zijn zakken. De mannen leken te aarzelen.

‘Wie zijn jullie?’

‘Wij vormen de burgerwacht in deze buurt’, sprak de middelste op gewichtige toon. ‘Er wordt hier vaak ingebroken en vernield de laatste tijd. Als wij patrouille lopen en iets verdachts zien, spreken wij de betreffende persoon erop aan.’ Zijn metgezellen knikten. Men keek ernstig en wantrouwend.

‘Dus ik ben een verdachte persoon.’

‘Wij willen graag weten waarom u hier bent.’

‘Ik kom hier wonen.’

‘Hoe komt het dan dat er nog een bordje ‘Te Koop’ in de tuin staat?’ vroeg een ander lid van het groepje.

‘Ik adviseer jullie je met je eigen zaken te bemoeien en op te sodemieteren naar jullie doorzonwoningen.’

‘Jammer dat u er zo over denkt’, concludeerde de middelste. Met enige aarzeling kwam het groepje in beweging. Na enkele meters hoorde Albert de burgerwachten discussiëren. Albert liep via de garage, de hal en de woonkamer naar de schuifpui die hij ontsloot.

Hij betrad de achtertuin. Het was vooral deze tuin die hem had doen besluiten het huis te kopen. Zonder belangstelling voor flora en tuinieren, was hij verheugd dat deze oppervlakte bestond uit bestrating, met aan weerszijden in de lengterichting geplaatste plantenbakken waarin, zo had hij van de makelaar begrepen, slechts bomen en heesters groeiden die een minimum aan snoei en onderhoudswerk vroegen. Albert hield ervan in de zon te zitten en de schaduw van zijn bomen viel in de tuin van de burens. Ideaal, zo vond hij. De begroeiing bestond grotendeels uit blad houdende vegetatie, zodat hij ook in januari niet tegen een kale boel aankeek. Het gebladerte gлом onder een volle maan. Een koude wind liet zijn gezicht tintelen. Vol ongeduld dacht hij erover de verhuizing eerder te beginnen. Tot dan toe heerste een volstrekte stilte, die werd verscheurd door het geloei van een politiesirene. Albert ging naar binnen, sloot de schuifpui en begaf zich opnieuw naar de garage. Een patrouillewagen met blauw zwaailicht scheurde het pleintje op en kwam met gierende remmen tot stilstand. Twee agenten sprongen uit de auto en trokken hun pistool. Met gestrekte armen, het pistool voor zich uit, stormden zij op Albert af, die in de deuropening van zijn garage stond. De auto draaide stationair.

‘Halt!’ riep een van de agenten. Hij en zijn collega kwamen tot stilstand, slechts een paar meter bij Albert vandaan.

‘Dit is de politie!’ vervolgde hij schreeuwend.

‘O, ik dacht het Leger des Heils’, antwoordde Albert, ondanks zijn schrik en verbazing. Zijn knieën voelden slap aan. Hij vroeg zich af of hij zijn handen omhoog zou brengen.

‘Wat doet u hier?’ brulde de ander, die met trillende handen een zaklamp tevoorschijn bracht waarmee hij Albert in het gezicht scheen. Albert beschermde zich tegen het felle schijnsel door zijn rechterarm voor zijn gezicht te brengen.

‘Ik woon hier!’ riep hij, terwijl hij enkele passen achteruitliep. Door elkaar heen schreeuwend, sommeerden beide agenten hem te blijven staan. Gezamenlijk drongen zij de garage binnen. De agent zonder de zaklantaarn liet zijn wapen zakken en vroeg: ‘Hoor ik u zeggen dat u hier woont? Bent u de eigenaar?’ ‘Inderdaad.’

‘Wij kregen een melding van oplettende burgers dat zich een verdacht individu, mogelijk een inbreker, zich in dit pand zou bevinden.’

Ook de andere agent liet nu zijn wapen zakken. Hij scheen met de zaklamp door de garage heen.

‘De enige personen die hier inbreken zijn jullie, want jullie dringen zonder mijn toestemming mijn huis binnen.’ Beide agenten keken elkaar aan.

‘Hier heb ik de sleutels van mijn huis.’ Albert hief de sleutelbos omhoog.

‘En wat zit er dan in die dozen?’ De agent met de zaklamp bewoog zijn stralenbundel over de kartonnen dozen, die Albert achter in de garage had neergezet.

‘Daarin bevinden zich mijn eigendommen.’

‘Kunt u zich identificeren?’

‘In mijn eigen huis?’ Albert viste zijn portefeuille uit zijn jas en haalde zijn rijbewijs tevoorschijn. Beide agenten bestudeerden het plastic kaartje.

‘Dit is een ander adres!’ concludeerde degene met de zaklamp.

‘Scherp gezien. Ik merk dat je hebt doorgeleerd. Dit is mijn oude adres. Ik ben pas sinds vanmiddag eigenaar.’

‘U hoeft niet zo’n toon aan te slaan, mijnheer, anders gaat u gewoon mee naar het bureau!’

Albert haalde opnieuw zijn sleutelbos tevoorschijn.

‘Dat is nog geen bewijs, mijnheer. Bovendien hebben oplettende burgers bij ons geklaagd dat u een dreigende houding zou hebben aangenomen.’

Albert herinnerde zich dat hij het eigendomsbewijs van zijn woning in zijn auto had laten liggen. Nadat hij dit had laten zien, lieten ze hem eindelijk met rust.

Een diepe stilte daalde over het hofje neer, nadat de politieauto was verdwenen. De gordijntjes in het huis naast hem bewogen opnieuw. Lange tijd bleef Albert in de deuropening van zijn garage staan, de map van de notaris onder zijn linkerarm.